

Slutrapport

Datum 2020-01-22

Dnr RAÄ-2018-1728

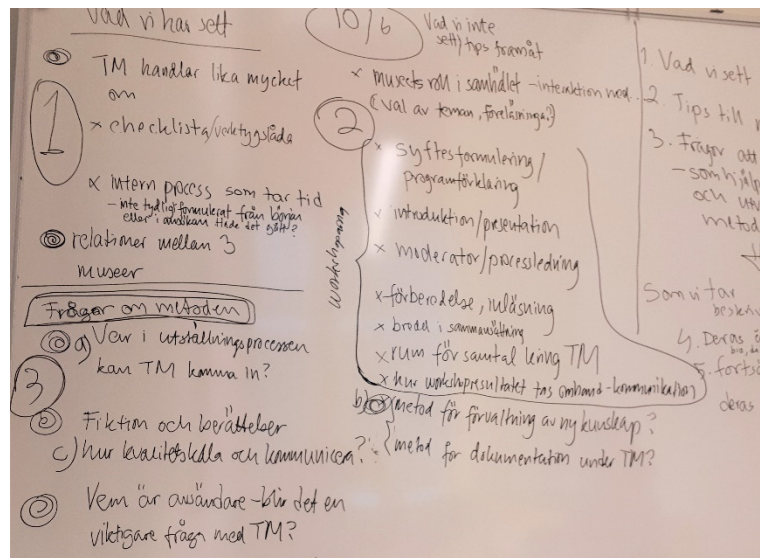
Version 0.1

Avdelning Kulturvårdsavdelningen

Enhet Samlingar och utställningar

Författare Charlotte Ahnlund Berg

Tingens Metod följeprojekt

Vad har vi sett? Foto: CAB CC-BY

Sammanfattning

Under ett års tid har Riksantikvarieämbetet följt tre svenska museers arbete med att undersöka och implementera Tingens metod.

Rapporten redovisar resultatet av museernas arbete samt en kortfattad beskrivning av metoden.

Rapporten diskuterar också vad ett följeprojekt kan innebära och vilken nytta myndigheten kan ha av att ingå i ett sådant.

Innehållsförteckning

1. Projektinformation	4
1.1 Projektmål.....	4
1.2 Syfte.....	4
1.2 Syfte med Riksantikvarieämbetets följeprojekt.....	4
1.3 Förväntade effekter vid projektslut.....	5
1.4 Processer och metoder.....	5
1.4.1 Följa: att göra sällskap och bidra till ömsesidig utveckling.....	5
1.5 Historik.....	5
1.5.1 Följa, återkoppla, dokumentera och kommunicera.....	6
1.6 Projektnedläggning.....	7
2. Projektresultat jämfört med projekt mål	7
2.1 Utfall resultat.....	7
2.1.2 Beskrivning av Tingens Metod.....	7
2.1.3 Tingens Metod: utveckling och utmaning.....	9
2.1.4 Så här går vi vidare.....	10
2.2 Utfall tid.....	11
2.3 Utfall kostnad.....	12
3 Utvärdering av projektutförande	13
3.1 Projektorganisation och relationer till intressenter.....	13
3.2 Projektarbete och kommunikation.....	13
4 Leverans	13
5 Erfarenheter och iakttagelser	13
6 Förbättringsförslag	14
7 Övrigt	14

1. Projektinformation

1.1 Projektmål

Följeprojektet hade som projekt mål att senast 2019-10-31 ha

- följt de tre museernas process med utställningsarbete enligt *Tingens metod*
- spritt information till olika intressenter om museernas arbete med metoden via bloggar och summerande seminarium
- sammanfattat iakttagelser, reflektioner och workshopsresultat i en projektrapport.

1.2 Syfte

Tingens metod syftar till att i dialog med olika aktörer koppla fler perspektiv och tolkningar till museernas föremål. På så vis ger man fler möjlighet att ta del av det gemensamma kulturarvet vilket skapar ökad tillgång till och tillgänglighet i samlingarna. Metoden bidrar också till stärkt kunskapsutveckling inom museet och skapar nya kopplingar mellan museernas samlingar och forskning.

1.2 Syfte med Riksantikvarieämbetets följe projekt

Sedan 2017 ingår det i Riksantikvarieämbetets uppdrag att främja utveckling och samarbete på museiområdet, att samla in och förmedla kunskap kring utställningsproduktion och erbjuda teknik- och metodstöd. Uppdraget omfattar alla Sveriges museer. Eftersom dessa kan räknas i tusentals behöver Riksantikvarieämbetet fokusera på insatser som svarar mot särskilt angelägna, och för många museer gemensamma, utmaningar och möjligheter. Att undersöka, presentera och sprida befintlig praxis och goda metoder är en annan del av uppdraget.

Tingens metod har förutsättningar att bli en byggsten i uppbyggnaden av Riksantikvarieämbetets metodbibliotek. Metodens fokus på samlingarna och föremålen och vad de kan förmedla kan kopplas till Riksantikvarieämbetets uppdrag kring utveckling av metoder för utställningsverksamhet. *Tingens metod* är också intressant då upplägget med interdisciplinärt arbete runt föremål inför en utställning leder till utveckling internt på museet.

Fokus i följe projektet har varit att studera den praktiska tillämpningen av metoden.

Genom projektet runt *Tingens metod* har Riksantikvarieämbetet kunnat stödja och följa ett initiativ från museibranschen att implementera en metod som, om den visat sig framgångsrik, senare kan förmedlas vidare till hela museisektorn.

1.3 Förväntade effekter vid projektslut

Följeprojektets effektmål var att lägga en grund för beslut om att *Tingens metod* skulle

- ingå i Riksantikvarieämbetets metodbank
- spridas till Sveriges museer.

1.4 Processer och metoder

1.4.1 Följa: att göra sällskap och bidra till ömsesidig utveckling

Museerna hade förväntningar på att de gemensamt med Riksantikvarieämbetet skulle kunna utveckla metoder för att arbeta med sina samlingar och öka antalet perspektiv på föremålen. Museerna deklarerade att de förväntade sig att projektgruppen från Riksantikvarieämbetet kritiskt skulle ställa frågor till deras processer som kunde leda vidare, ifrågasätta det självklara och bidra med egna erfarenheter.

Riksantikvarieämbetet har följt museernas arbete genom att ta del av projektplaner, workshopar, styrgruppsmöten och projektgruppsmöten. Deltagarna från Riksantikvarieämbetet har inte haft en operativ roll, men har, liksom övriga deltagare, kunnat komma med input i workshops – och *Tingens Metod* går ut på att många ska delta med olika perspektiv. Projektgruppen har diskuterat och reflekterat över sina iakttagelser och delat reflektioner och frågeställningar med museerna i återkopplande möten och med andra i form av en blogg. Projektet har inneburit en balansgång mellan att följa och delta. Betydelsen av ett "följeprojekt" har kommit att handla om att göra sällskap och observera, men också om att ledsaga, bidra och utveckla.

Museernas reaktioner på att Riksantikvarieämbetet följt projektet var mycket positiva. Man säger att man inte tidigare har haft erfarenhet av Riksantikvarieämbetet på liknande sätt som verklig agent och medspelare och önskar att myndigheten ska fortsätta följa arbetet. Museerna menar att frågorna som ställdes under arbetets gång och de återkopplande samtalen har lett till reflektion, och att Riksantikvarieämbetet har bidragit till workshoparna med aktivt deltagande, och med kompetens. De bloggtexter som publicerats om projektet har sporrat museerna i arbetet och givit dem möjlighet att visa fram sitt arbete, både internt och externt. Det bidrog till museernas möjlighet att få pengar till år två.

1.5 Historik

I april 2018 fattades beslut om att Riksantikvarieämbetet skulle följa Malmö museers, Göteborgs stadsmuseums och Tekniska museets arbete med att implementera *Tingens Metod*. Tanken var att samla mer kunskap om metoden och ta del av museernas erfarenheter och reflektioner för att sedan eventuellt

sprida *Tingens Metod* till andra. Det var också intressant att samarbetet skedde mellan så olika museiorganisationer som ett länsmuseum, en stiftelse med statligt anslag och en kommunal verksamhet. En intern projektgrupp för följeprojektet bildades bestående av Charlotte Ahnlund Berg, Helene Larsson Pousette och Gabriella Eriksson. I juni samma år undertecknades en överenskommelse mellan Malmö museer, som äger samarbetsprojektet mellan de tre museerna kring att implementera *Tingens Metod*, och Riksantikvarieämbetet, om roller och ansvar i följeprojektet. I september hölls initierande möten med de tre museerna då roller, ansvar, aktiviteter, tidplan och förväntningar diskuterades och i möjligaste mål fastställdes.

Syftet med följeprojektet var som sagt att lära känna *Tingens Metod* och eventuellt i förlängningen förvalta och förmedla kunskap om den till museisverige. Samtidigt ville projektgruppen undersöka om Riksantikvarieämbetet kan ge stöd till museer genom att följa dem i deras utvecklingsarbete och hur ett sådant följeprojekt kan gå till.

1.5.1 Följa, återkoppla, dokumentera och kommunicera

Projektgruppen från Riksantikvarieämbetet följde museernas arbete, både individuellt på seminarier, på museernas gemensamma workshopar och genom styrgruppen för projektet.

För att samla mer bakgrundsinformation deltog projektledaren Charlotte Ahnlund Berg i ett studiebesök till Oslo arrangerat av Göteborgs Stadsmuseum och träffade företrädare för Norsk Teknisk museum och Oslo Bymuseum, två museer som ursprungligen varit med och utvecklat metoden i Norge.

I Sverige anordnade varje enskilt museum föreläsningar och workshops där metoden testades. Helene Larsson Pousette deltog under en första workshop i Malmö under våren 2018 och som föreläsare på ett seminarium med syfte att inspirera arbetet på Tekniska museet. Helene deltog också i ett internt möte om tänkbara föremål till en utställning på Tekniska museet. I december 2018 deltog projektledaren i ett internt inspirationsseminarium på Tekniska museet med en föreläsare från Wellcome Collection i Storbritannien.

I samarbetsprojektet ingick att varje museum arrangerade ett tvådagars seminarium där alla tre museer deltog, och där man genom *Tingens metod* hjälpte varandra att undersöka föremål till nya utställningar. I november 2018 deltog projektgruppen i museernas första gemensamma workshop på Tekniska museet. Våren 2019 fortsatte projektgruppen följa implementeringen av metoden på Göteborgs stadsmuseum och Malmö museer genom deltagande i en gemensam workshop på respektive museum, i februari respektive april.

Återkopplande möten hölls med Göteborgs stadsmuseum respektive Malmö museer. Helene Larsson Pousette och Charlotte Ahnlund Berg medverkade också vid de tre museernas gemensamma uppsamlingsmöte den 10 juni 2019 på Tekniska museet.

Under projekttiden hölls sammanlagt 15 interna arbetsmöten på Riksantikvarieämbetet. Flera av mötena hölls som telefonkonferens för att spara tid och pengar. Projektet avrapporterades inför tertiäl tre 2018 och tertiäl ett 2019. Charlotte Ahnlund Berg höll en kortare redovisning av sitt studiebesök i Oslo på ett avdelningsmöte i december 2018 och passade i samband med det på att informera om *Tingens Metod* och följeprojektet. Ett temamöte hölls 27 maj 2019 för Kulturvårdsavdelningen där andra intresserade också var välkomna att delta. På Riksantikvarieämbetets intranät har projektledaren vid tio tillfällen under projektperioden informerat om, och kommenterat arbetet.

Den större, externt riktade, informationsinsatsen har dock bestått i nio inlägg om följeprojektet som Helene Larsson Pousette publicerat på K-bloggen, inlägg som också spritts via Nyhetsbrev för museer, i Facebook-gruppen För Museer samt på LinkedIn (projektledarens sida). En informerande text om *Tingens metod* publicerades på Riksantikvarieämbetets webbsida. Där finns också länkar till bloggar och till det norska projektet. Kulturrådet som givit de tre museerna ekonomiskt stöd fick information om Riksantikvarieämbetets följeprojekt och länkar till bloggen.

1.6 Projektnedläggning

Den sista aktiviteten skedde i november med ett seminarium på Samlingsforum. Nuvarande projekt, som handlat om att följa museerna under deras första år, avslutas under december med denna rapport. Arbetet med att följa museerna i deras vidare undersökande av *Tingens metod* fortsätter.

2. Projektresultat jämfört med projektmål

2.1 Utfall resultat

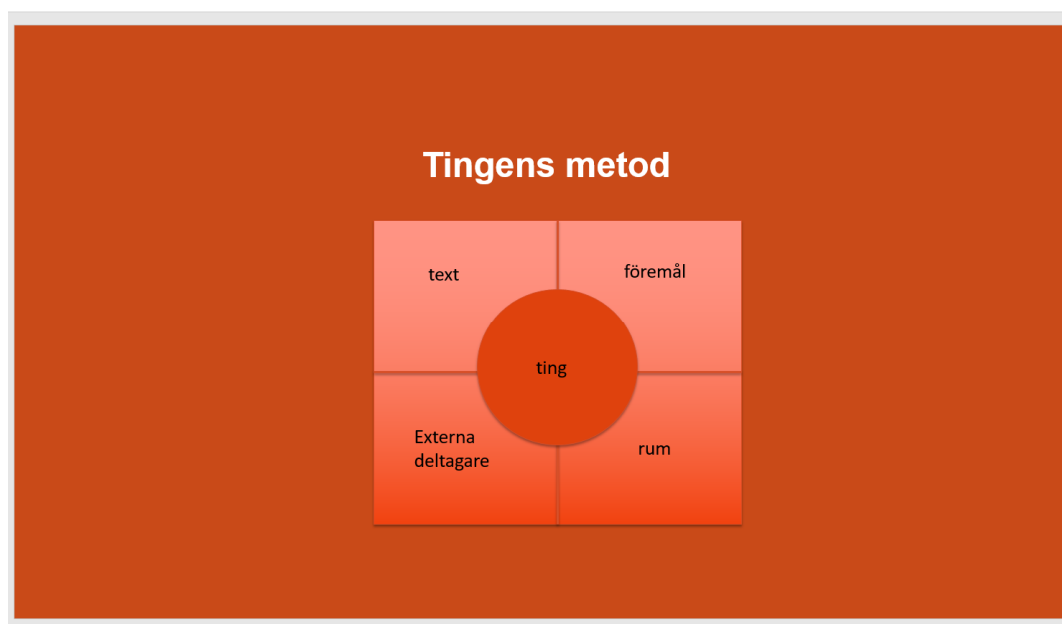
Riksantikvarieämbetet har uppfyllt de mål som sattes upp för följeprojektet. Projektgruppen har följt de tre museernas process med utställningsarbete enligt *Tingens metod* under det första året samt spritt information till olika intressenter om museernas arbete med metoden via bloggar och summerande seminarium. Iakttagelser, reflektioner och workshopsresultat sammanfattas i denna slutrapport.

2.1.2 Beskrivning av Tingens Metod

Tingens Metod är en metod som integrerar det traditionella museiarbetet med museets samhällsuppgift och där tingen, museiföremålen, spelar en nyckelroll. Begreppet ting står här både för föremål och "ting" – den tidiga formen för politisk församling (storting, allting). Man kan kalla det en museimetod som

fokuserar på kärleken till tingen, en relation som under museihistoriens senare del ofta rationaliserats bort.

Så här går metoden, mycket kortfattat, till. Ett projektteam sammansatt av olika funktioner i museet väljer ut och undersöker föremål ur samlingarna. Museet skapar en plats, ett rum för kreativa möten, i sina lokaler. Där kan teamet arrangera workshops - genomföra ting - kring föremålets olika betydelser och berättelser. Teamet läser och delar också forskningsrapporter och annan litteratur som kan vara intressant.

En rad aktörer behöver delta i samtalet för att så många av tingets olika relationer och berättelser som möjligt ska kunna komma fram. Därför bjuder teamet in museibesökare av olika kategorier (det kan handla om forskare, sakkunniga, förskolebarn eller andra) som anses ha en relation till föremålet så att de får möjlighet att bidra med sin kunskap. Därefter väljer museet vilka relationer och berättelser man vill gå vidare med i till exempel en utställning. Den fördjupade kunskap museet fått om föremålet adderas till tidigare uppgifter i databasen.

Metoden bygger på redan prövade tankar och arbetssätt och kan inte beskrivas som fullständigt ny eller revolutionerande, men den är begriplig i sin enkelhet. Den adresserar en rad aktuella frågor – samlingsförvaltning, representation och tolkning av föremål – men även den högst aktuella bristen på enhetsövergripande samarbeten internt på museerna, liksom behoven av externa samarbeten.

2.1.3 Tingens Metod: utveckling och utmaning

Projektgruppens iakttagelser av metoden är baserade på delade erfarenheter från arbetet med metoden i Norge, från samtal med museerna och från medverkan i möten, workshoppar och seminarier.

Tingens Metod kan beskrivas som en metod för att ta fram ett utställningsprogram, och som en metod för kunskapsberikning och kompetensutveckling, men rätt implementerad leder den till mer än så. Att applicera *Tingens metod* blir ett sätt att utmana museets självbild. Den som har arbetat länge på ett museum vet vilka berättelser som ska berättas och vilka föremål som ska visas. *Tingens Metod* innebär att ny kunskap genereras men den innebär också en utmaning av basverksamheten och av yrkesroller.

Tingens Metod kan, rätt implementerad, skapa rum för tvärbete och för en gemensam förståelse internt av vad som ligger i begreppen forskning, förmedling och förvaltning av samlingarna. Där finns en spänning mellan ett öppet och experimentellt förhållningssätt och en institutionell kontext med begränsningar. För att lyckas behöver man arbeta för att skapa goda betingelser och tydlighet i vilka möjligheter som finns, vilka roller olika deltagare har och hur förväntningarna ser ut. Metoden kan och bör anpassas efter det individuella museets premisser.

Man kan använda en implementering av metoden för att skapa organisationsutveckling. Eftersom metoden, om den ska lyckas, behöver genomsyra museet på alla nivåer och funktioner är ledningsfrågan viktig. Det handlar om att skapa flexibilitet när det gäller innehåll men klarhet när det gäller mål, tillit, ansvar och auktoritet. *Tingens Metod* kan användas för att utveckla samarbete mellan samlingar och publik verksamhet. Alla kommer inte att vilja vara med, det blir de som är intresserade som kommer till mötena. Nätverket av människor är viktigt för att projektet ska lyckas. Att erkänna att museet inte kan allt och bjuda in andra utifrån att kommentera samlingarna innebär egentligen inte att utmana förtroendet för museet som institution. Medarbetarna utmanas däremot i sin profession, och kring vad som är intressant att ägna tid åt och att berätta. Att arbeta efter metoden prövar de egna föreställningarna. Det kan skapa osäkerhet men innebär också att arbetet blir mer flexibel och att man får en ny roll och uppgift.

Om metoden ska genomsyra museiverksamhetens alla delar, också sådant som externa resurser och leverantörer, krävs mer arbete och tid än vanligt, man behöver lägga ner mer resurser. Deltagarna måste kunna anpassa arbetet under tiden, men också bygga in en dynamik i utställningen som ger möjlighet till utveckling under tid. Genom metoden synliggörs glappen i samlingarna, de ting som saknas och de tabun och svårigheter vissa föremål för med sig. När personer med olika kompetenser undersöker tingen synliggörs också andra brister, som till exempel avsaknaden av information om tingens proveniens, alltså uppgifter om ett föremåls ursprung och historia.

Tingens Metod kan användas för vilken verksamhet som helst: i en påsklovsaktivitet, för att öka kunskaperna om en samling, i ett skolprogram. Det finns däremot bland museerna i projektet en

tveksamhet om metoden passar för ett förstudiearbete. Där handlar det om att ta fram ett underlag för beslut, det är en del i projektplanarbetet där man i stället följer en projektmetod.

Frågan om hur man tar hand om och förvaltar genererad kunskap är något man behöver ha med tidigt i de projekt man startar. Den kunskap som genereras under processen måste på något sätt in i systemet och adderas till respektive föremål. System för att berika samlingsinformationen finns i viss mån på museerna men ibland saknas förståelse för vikten av detta, prioriteringar, rutiner – och resurser. Museerna som deltog upplever att de får mer och mer arbete med att lägga in stora mängder fakta i sina databaser.

Ett mål och en effekt av *Tingens Metod* är att öka museets angelägenhet och relevans för besökarna. Man arbetar med relationer som är relevanta för människor. Det behöver inte göras i samband med samtidsdokumentation utan kan lika gärna handla om en äldre samling. När många olika intressenter varit inblandade i att ta fram kunskap kring föremålen, som vid användningen av *Tingens Metod*, aktualiseras den museifilosofiska frågan om vem som är avsändare till det museet förmedlar. Museet väljer vilka av de berättelser som kommit fram som man vill följa. Är en berättelse personligt kopplad bör den presenteras som det.

Arbete med metoden synliggör också utmaningar och problem som finns i museernas samlingsarbete – glapp i samlingarna, bristande proveniens och information om tingen som kan leda till osynliggörande och feltolkningar. Utmaningar kopplat till hur vi kan samla idag och i framtiden blir tydliga. *Tingens Metod* ger i sin tur rum för olika metoder. Kanske kan den kallas en filosofi.

Efter projektets första år har en rad olika individer och funktioner delad erfarenhet kring museernas roll i relation till samlingsförvaltning och tillgängliggörande av dem. Som resultat av en längre tids samverkan med en gemensam metod som utgångspunkt finns det nu ett nätverk bestående av ett länsmuseum, ett kommunalt museum och en stiftelse.

2.1.4 Så här går vi vidare

Den första delen av projektet är klar i och med det seminarium som hölls om metoden i anslutning till Samlingsforum hösten 2019.

I mars 2019 sände de tre deltagande museerna in en ny ansökan till Kulturrådet om medel till en fortsättning av projektet med *Tingens Metod* som senare blev beviljad till största delen. Man vill arbeta vidare med de tre problemställningarna:

- Vad vill det säga att tänka att ting/föremål är relationella?

- Hur kan vi med utgångspunkt från våra föremål göra att museet öppnar sig för nya människor och nya perspektiv?
- Hur kan vi med utgångspunkt i föremålen bidra till att utveckla nya metoder för tvärprofessionella samarbeten på museet?

Riksantikvarieämbetets mål är att metoden på sikt ska ingå som en del i en bank av metoder som kan fungera som stöd i utveckling av museernas arbete och som kan spridas. Det är bra att museerna fått en fortsättning på projektet beviljad. För att kunna göra en metodbeskrivning av *Tingens Metod* behövs mer material, exempel och insikter. Riksantikvarieämbetet kommer att följa museernas fortsatta process – förslagsvis bara ett av museerna - för att samla in konkreta praktiska exempel på vad som sker när metoden ska tillämpas, vilka frågor som uppstår och hur man kan lösa utmaningar. Ett förslag är att följa processen på Malmö museer, en regionmuseiorganisation utanför den vanligen dominerande stockholmsregionen. Malmö museer är fortfarande i utveckling vad gäller implementering av metoden och kopplar också ihop *Tingens Metod* med samtidsdokumentation (och i viss mån metoden Generic Learning Outcomes, GLO). De arbetar sedan tidigare med att utveckla rutiner för registrering av samtidsdokumentationer, vilket på ett intressant sätt kan ge stöd till *Tingens metod* och frågan om berikning. Riksantikvarieämbetet skulle kunna följa arbetsgruppen på Malmö museer för att studera hur de implementerar *Tingens Metod* samt delta i styrgruppens arbete.

Parallellt startar ett arbete med att försöka beskriva/dokumentera och "förpacka" metoden. I Museernas plan för år två ingår utarbetande av en prototyp eller ett koncept som en illustration av metoden. Det handlar om att få en uppfattning om metodens praktik. Prototypen skulle kunna utgöra en del av metodbeskrivningen.

Riksantikvarieämbetet kommer att kunna använda materialet från denna fas två som utgångspunkt för att föda idéer och diskussion om vad som är viktigt mer långsiktigt. Kanske är ett nätverk för museer och andra som arbetar enligt *Tingens Metod* där man kan inspireras, utbyta tankar och dela erfarenheter, en av framtida insatser.

Frågan om *Tingens Metod* som ett sätt att utveckla museiorganisationen är något som skulle vara intressant att diskutera vidare internt på Riksantikvarieämbetet.

2.2 Utfall tid

Att följa andra innebär alltid ett osäkerhetsmoment vad gäller planerade aktiviteter. Om objektet/projektet som studeras inte löper enligt plan förändras också villkoren för följeprojektet automatiskt.

Tidplanen justerades i detaljer men det innebar inte att projektet blev väsentligt försenat.

En av projektplanens aktiviteter var ett seminarium om *Tingens metod* för museisverige, planerat till oktober 2019. Under året uppstod möjligheten att låta ett sådant seminarium ingå som en punkt under Samlingsforum i november, vilket innebar en månads förskjutning i tidsplanen.

Vad gäller nedlagd arbetstid har projektledaren arbetat drygt 200 timmar med projektet.

2.3 Utfall kostnad

Projektet hade en skisserad budget som innebär ett antagande om behov av medel ur avdelningens budget.

Den inbördes ordningen mellan workshoparna på de tre deltagande museerna ändrades under hösten 2018 vilket medförde en förskjutning i aktivitetsplanen. Det påverkade tidsplanen och budget genom att vissa kostnader flyttas från 2018 till 2019.

Frågan om dokumentation utvecklade sig till ett förslag på att filma föreläsningar under workshoparna och dela dessa. För 2018 tog RAÄs Kommunikationsenhet på sig aktiviteten. Då det inte fanns ekonomiska ramar att bekosta en kommersiellt upphandlad filmning och museerna varken hade möjlighet att bistå med filmning eller eventuell redigering föll denna aktivitet bort under 2019.

Viss förtäring vid workshop ett tillkom som en kostnad i budgeten. Arvodet för föreläsningar justerades efter den första workshopen något uppåt medan resekostnaderna för föreläsare totalt skars ner. På grund av tillkomna aktiviteter och inkomna fakturor justerades den skisserade budgeten för projektet som helhet mellan 2018 och 2018 uppåt med drygt 8 000 kronor, från 147 400 kr till 155 650.

De största utgifterna för projektet bestod av kostnader för projektgruppmedlemmarnas resor och boende i samband med workshoparna i Göteborg och Malmö. Totalt förbrukade projektet drygt 48 000 kronor på resor och hotell (inklusive traktamenten), drygt 10 000 kronor över beräknad budget.

Kostnader för föreläsare uppgick till 23 800 kronor, ca 3 000 kronor mer än beräknat, men då inga reseersättning betalades ut fanns det marginal i budgeten för detta.

Däremot fanns det kostnader för aktiviteter som av olika skäl bortföll, eller ändrades och kunde utföras i samband med andra aktiviteter, och på så sätt spara tid och pengar. Så hade projektet beräknat 16 000 kronor för initierande möten med de tre museerna, möten som inte arrangerades. 30 000 kronor var avsatta för att arrangera återkopplande möten på respektive museum. Den aktiviteten ersattes dels med Skypemöten, dels med ett gemensamt möte där alla deltog. 15 000 kronor hade beräknats för förtäring under det planerade seminariet för museisektorn. Eftersom Tingens metod presenterades på Samlingsforum behövde inte de pengarna nyttjas.

Utgifterna för projektet landade totalt på 77 898. Sammanfattningsvis fanns vid projektets slut cirka hälften av pengarna kvar jämfört med den skisserade budgeten. Att differensen blev så pass stor

förklaras av att de tänkta utgiftsposterna för säkerhets skull räknades högt och att det var svårt att helt beräkna kostnaderna för att följa museernas aktiviteter. En del av dessa medel kunde användas för att gå in i en fas två genom deltagande i en första workshop i november 2019.

3 Utvärdering av projektutförande

3.1 Projektorganisation och relationer till intressenter

Projektet drevs i form av en mycket liten projektgrupp med kort väg till beställaren som också fungerande som styrgrupp, vilket var smidigt.

Tydlighet i roller och ansvar inom ett projekt är en framgångsfaktor. Särskilt viktigt är det när projektet också rör en eller flera externa parter. I projektet fanns en viss otydlighet rörande mandat för projektledaren i relation till externa parter och till den projektmedlem som var projektanställd på 30%. Otydligheten skapade onödig osäkerhet om vem som skulle ha information och vem som kunde fatta beslut vilket innebar att beslut drog ut på tiden och möjligen att Riksantikvarieämbetet framstod som obeslutsamt i förhållande till museerna. Det är något som bör göras tydligare i kommande uppdrag.

3.2 Projektarbete och kommunikation

Projektarbetet fungerade överlag väl. Den mötesplan som sattes upp inför 2018 respektive 2019 följdes med få undantag även om flera datum fick flyttas för att alla skulle kunna medverka. Särskilt under den första halvan av projektet ställde tekniska problem (tillgång till gemensamma mappar, fungerande Skype) ibland till svårigheter för projektgruppen vad gäller kommunikation, att dela dokument och delta i möten.

4 Leverans

Följeprojektet har levererat enligt plan.

- Återkoppling på processen kring Tingens metod till de tre museerna gjordes i juni 2019. Ytterligare en sammanfattning av iakttagelser och reflektioner gavs i november på den workshop som initierade fas 2 av museernas arbete.
- Nio blogginlägg om museernas arbete med Tingens metod har publicerats på webbplatsen K-blogg. Länkar till blogginläggen finns också på Riksantikvarieämbetets webbsida raa.se.
- Ett seminarium för museisverige arrangerades i anslutning till Samlingsforum på Sörmlands museum i november 2019.
- Projekt rapport levereras i januari 2020. Rapporten innehåller kortfattade beskrivningar av Tingens metod och av metoden att följa.
- Intern spridning av erfarenheter kring följeprojektet har skett på Kulturvårdsavdelningen vid två tillfällen samt genom inlägg på Microbloggen vid tio tillfällen.

5 Erfarenheter och iakttagelser

Att på liknande sätt nära följa en eller flera organisationers utvecklingsarbete är berikande för båda parter. Erfarenheter och reflektioner kan användas och spridas också till nytta för andra.

Ett följeprojekt är beroende av att den som projektet följer arbetar enligt sin plan. Följaren kan endast i mycket liten grad påverka planeringen av det skeende som man studerar vilket gör att det kan vara svårt att tydligt beskriva den förväntade slutprodukten.

En fråga projektgruppen ställt är vilket inflytande de som medverkat har på val som gjorts och kommer att göras i de tre utställningsproduktionerna. Synonymer till begreppet följa är att gå efter, gå bakom, göra sällskap. Följa kan även betyda att iaktta, observera och förstå. Frågan är om man kan "göra sällskap" eller "observera" utan att själv påverkas eller påverka det man iakttar? Kan vi verkligen förstå något utan att interagera med det vi försöker begripa, och ska vi bidra med vår egen kunskap när vi följer projektet?

Den ursprungliga idén från Riksantikvarieämbetets sida var att enbart observera museernas arbete, som en fluga på väggen, och dokumentera metoden så att flera i museisverige kan ta del av den. I realiteten hade det blivit märkligt att från sidan åse en kreativ och dynamisk process. Det hade dels minskat möjligheterna att förstå vad som hände och dessutom hade det förmodligen skapat distans i stället för att bygga förtroende. För att få inblick och tillträde till processen är det viktigt att man kan vara rak och ärlig, dela och utbyta erfarenheter, och ge tips.

6 Förbättringsförslag

Roller och ansvar rörande mandat för projektledaren bör göras tydligare i kommande uppdrag.

7 Övrigt

Bilaga 1 Projektplan